

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.1.2016.
COM(2015) 686 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU**

Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju za 2016.

{SWD(2015) 301 final}

1. UVOD

Europska je normizacija temelj funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Pozitivni učinci normizacije dobro su poznati i priznati. Normizacija je ključna mjeru u okviru strategije jedinstvenog tržišta¹ te je dio nekoliko drugih političkih inicijativa, uključujući industrijsku politiku² i strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta³.

Komisija je stratešku viziju europske normizacije iznijela u svojoj Komunikaciji o normama⁴, a pravni je okvir utvrdila Uredbom o europskoj normizaciji⁵ (u dalnjem tekstu „Uredba“) koja je na snazi od 1. siječnja 2013.

Jedna od novina u Uredbi obveza je Komisije da doneše **godišnji program rada Unije za europsku normizaciju**. U tom se programu određuju strateški prioriteti za europsku normizaciju kojima se odražavaju ciljevi politika utvrđeni u planovima Komisije.

Godišnji program rada Unije alat je za poboljšanje suradnje Komisije i europskog normizacijskog sustava (ESS) utvrđivanjem vizije i planova Komisije u pogledu normizacije za sljedeću godinu: u tom su kontekstu predložene mjere akterima europskog normizacijskog sustava.

Kao što je istaknuto u strategiji jedinstvenog tržišta, normizacija je ključna radi učinkovitog pružanja podrške prioritetima Komisije, a posebno kako bi se: ostvario rast našega gospodarstva i otvorila radna mjesta za naše građane, unaprijedilo povezano digitalno tržište, uspostavila otporna energetska unija i dodatno poboljšalo unutarnje tržište s jačom industrijskom bazom, pri čemu bi EU imao veći utjecaj na globalnoj razini te zagovarao sklapanje razumnog i uravnoteženog trgovinskog sporazuma između EU-a i SAD-a.

Kako bi se u idućim godinama normizacijom adekvatno podržali ti prioriteti, uz redovite zahtjeve za utvrđivanje normi Komisija namjerava preispitati svoje partnerstvo s europskim normizacijskim sustavom kako bi osigurala da na odgovarajući način zadovoljava potrebe za sudjelovanjem svih dionika (industrije, malih i srednjih poduzeća, potrošača, organizacija za zaštitu okoliša, radnika...).

Komisija je 2015. provela niz važnih aktivnosti ocjenjivanja i evaluacije normizacijskog okvira. Stoga za 2016. godišnji program rada Unije započinje navođenjem rezultata raznih aktivnosti i mera u svrhu poboljšanja provedbe Uredbe (odjeljak 2.). Potom se u njemu izvještava o zahtjevima za normizaciju koji su planirani za 2016. navodeći njihov doprinos postizanju prioriteta politike Komisije (odjeljak 3.): detaljni su zahtjevi navedeni u prilogu. Konačno, godišnjim programom rada Unije obuhvaćen je i ažuriran sadržaj nekoliko važnih tema proizašlih iz Uredbe koje su već predstavljene u prethodnim godišnjim programima rada Unije, kao što su uključivost, međunarodna suradnja, prava intelektualnog vlasništva i istraživanje te finansijska i operativna pitanja. U tim je područjima Komisija identificirala i određena pitanja za čije bi rješavanje bila potrebna veća uključenost drugih članova europske normizacijske zajednice.

Smjernice navedene u programu rada ne utječu na proračun izvan onoga što je već predviđeno za 2016. godinu.

---

¹ COM(2015) 550

² COM(2010) 614 i COM(2012) 582

³ COM(2015) 192

⁴ COM(2011) 311

⁵ Uredba (EU) br. 1025/2012

2. PROVEDBA UREDBE

2.1. Članak 24. Uredbe

Člankom 24. stavkom 3. Uredbe propisano je da Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Uredbe do 31. prosinca 2015., a nakon toga svakih pet godina.

Komisija mora posebno imati na umu da je člankom 24. Uredbe predviđeno da, radi osiguravanja transparentnosti i većeg sudjelovanja široke normizacijske zajednice, europske organizacije za normizaciju i financirane europske organizacije interesnih skupina moraju dostaviti nekoliko izvješća.

Na temelju izvješća iz članka 24. stavka 3. Komisija će ocijeniti moguće nove mjere za pojednostavljinjanje financiranja europske normizacije i za smanjenje administrativnog opterećenja europskih organizacija za normizaciju.

2.1.1. Neovisna revizija europskog normizacijskog sustava (ESS)⁶

Nadalje, mjerom 29. iz Komunikacije o normama⁴ od Komisije se traži da provede „neovisnu reviziju europskog normizacijskog sustava (ESS)”, a taj je zadatak bio dodijeljen vanjskom neovisnom savjetniku (Ernst & Young, E&Y). Neovisnom se revizijom općenito nastoji izmjeriti i ocijeniti ostvaruje li se pet strateških ciljeva te Komunikacije (brzina postupka, alat za konkurentnost, potpora politikama EU-a, uključivost društvenih dionika i globalni učinak) radi procjene učinkovitosti europskog normizacijskog sustava i oblikovanja preporuka za poboljšanje postojećeg sustava.

Rezultati neovisne revizije objavljeni su i o njima se javno raspravljalo: ishod rasprava uzet će se u obzir u izvješću iz članka 24. Uredbe.

2.2. Zajednička inicijativa o normizaciji

Strategijom jedinstvenog tržišta predviđa se modernizacija normizacijskog sustava koju će predložiti Komisija te će se s europskom normizacijskom zajednicom dogovoriti o „zajedničkoj inicijativi o normizaciji”. Javni i privatni partneri u zajedničkoj inicijativi zajedno će se obvezati na postizanje rezultata u prilog prioritetima predsjednika Junckera te će se dogovoriti kada i kako će ih ostvariti. Komisija će razmotriti pitanja kao što su prioritetna područja za razvoj normi (IKT, usluge, energija, mobilnost itd.), novi i kooperativni načini utvrđivanja normi, transparentni i sveobuhvatni postupci donošenja normi, dosljedna i jaka podrška javnog sektora tijekom čitavog postupka normizacije, poboljšano upravljanje znanjem tijekom čitavog postupka normizacije, zajednička strategija o tome kako Europu učiniti svjetskim središtem normizacije i kako riješiti pitanja proizašla iz fragmentacije tržišta u području usluga i servitizacije. Nadalje, zajedničkom će se inicijativom prioriteti u području istraživanja i inovacija povezati s postupkom normizacije kako bi se omogućio pravodoban početak normizacijskih aktivnosti. Zajednička inicijativa trebala bi biti dovršena u prvoj polovici 2016.

2.3. Priručnik o europskoj normizaciji

Godine 2015. Komisija je revidirala Priručnik o europskoj normizaciji kako bi ga uskladila s reformama uvedenima Uredbom i Komunikacijom o normama⁴.

⁶ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12202/attachments/1/translations/en/renditions/native>

U Priručniku su utvrđene i smjernice za europske organizacije za normizaciju radi osiguravanja odgovarajuće razine transparentnosti i uključivosti tijekom izvršavanja zahtjeva Komisije.

Komisija poziva europske organizacije za normizaciju da ospose svoja tehnička tijela za primjenu tih novih smjernica kako bi se osigurala njihova praktična provedba, posebno kad je riječ o razvoju i reviziji usklađenih normi.

3. STRATEŠKI PRIORITETI EUROPSKE NORMIZACIJE

3.1. Normizacija IKT-a

Komunikacija o strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta od 6. svibnja 2015. uključuje donošenje „plana prioritetnih normi u području IKT-a“ radi određivanja i definiranja ključnih prioriteta normizacije IKT-a s naglaskom na tehnologije i područja koji se smatraju ključnim za jedinstveno digitalno tržište, uključujući prijeko potrebnu sektorsknu interoperabilnost i norme. Taj će se plan donijeti u prvoj polovici 2016.

Planom prioritetnih normi u području IKT-a nadopunit će se godišnji program rada Unije.

Očekuje se da će se pravodobnim djelovanjem u području normizacije IKT-a smanjiti fragmentacija tržišta povećavajući interoperabilnost proizvoda, sustava i usluga, pridonoseći konkurentnosti europskih poduzeća svih veličina, uključujući mala i srednja poduzeća.

Poticanjem jedinstvenog tržišta može se olakšati pristup svjetskom tržištu promičući norme razvijene u Europi diljem svijeta, čemu svjedoče GSM, radiodifuzija digitalnog videosignalna i drugi uspješni primjeri.

Kao što je navedeno u Komunikacijskoj strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta, potrebno je uložiti dodatne napore kako bi normizacijski dokumenti pratili tehnološke promjene.

Sljedeći korak u normizaciji IKT-a bit će:

- pronalazak učinkovitog načina utvrđivanja sektora i tehnologija ključnih za Komunikacijsku strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta i
- odabir ključnih prioritetnih mjera u području normizacije IKT-a koje su potrebne u tim sektorima i tehnologijama.

Komisija radi na ostvarivanju tog cilja te je pokrenula savjetovanja s dionicima.

Taj će se pristup potpomognuti postojećim instrumentima. Kontinuirani plan normizacije IKT-a program je rada podijeljen po temama u kojem se politike EU-a povezuju s normizacijskim aktivnostima. Taj je plan utvrđen u suradnji s europskom platformom za više interesnih skupina o normizaciji IKT-a koja uključuje europske i svjetske dionike u normizaciji i u njemu se daje sveobuhvatan i točan prikaz stanja normizacije IKT-a.

Kontinuirani plan normizacije IKT-a u skladu je s godišnjim programom rada Unije te se svake godine objavljuje na *web*-mjestu Glavne uprave za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike⁷.

⁷ http://ec.europa.eu/growth/sectors/digital-economy/ict-standardisation/index_en.htm

3.2. Normizacija usluga

Za razliku od robe i IKT-a, razvoj normi za usluge bio je ograničen, posebno na razini EU-a. Zbog toga norme za usluge čine samo 2 % svih europskih normi.

Međutim, postoji mogućnost boljeg iskorištavanja europskih normi za usluge. Primjenom dobrovoljnih normi za usluge neiskorišteni potencijal uslužnog sektora mogao bi pridonijeti gospodarstvu EU-a poboljšavajući učinkovitost i kvalitetu usluga, osiguravajući interoperabilnost i olakšavajući suradnju među gospodarskim subjektima.

Isto tako, važnost europskih normi za usluge narednih će se godina vjerojatno povećati jer zbog servitizacije nestaje granica između robe i usluga. U takvim slučajevima ograničenje isporuke robe ili pružanja usluge u praksi postaje ograničenje ukupne prodaje. Radi sprečavanja takvog ograničenja i nadopunjavanja normi za robe možda će biti potrebne europske norme za usluge.

Usto, kako se povećava sveukupni broj nacionalnih normi za usluge, a obvezni se zahtjevi za certificiranje razlikuju među državama, europski pružatelji usluga nailaze na sve veće prepreke. Češćom primjenom europskih normi za usluge moglo bi se pomoći poduzećima da posluju na stranom tržištu u slučajevima kad su u okviru postupaka odobravanja ili licenciranja potrebni nacionalni certifikati.

Međutim, u razvoju europskih normi za usluge postoje određeni izazovi, kao što su osiguranje odgovarajuće zastupljenosti i sudjelovanja dionika poput malih i srednjih poduzeća te društvenih aktera.

Nadalje, potrebe uslužnih sektora uvelike se razlikuju, a mjerjenje učinkovitosti usluga razlikuje se od mjerjenja učinkovitosti robe.

Za razliku od robe, zakonodavstvo EU-a za usluge rijetko se odnosi na pojedine sektore i ne upućuje redovito na norme kao alate za postizanje prepostavke usklađenosti. Norme za usluge trebale bi i dalje biti isključivo dobrovoljne i temeljiti se na tržišnoj potražnji. Kako je navedeno u strategiji jedinstvenog tržišta, Komisija će pružiti smjernice o pitanjima povezanim s normama za usluge, na taj način podižući svijest o njihovim posebnostima i utvrđujući daljnje korake za pružanje podrške za njihovu primjenu. Pristup utvrđen u smjernicama primjenjivat će se u budućim godišnjim programima rada Unije.

3.3. Strateška prioritetna područja za 2016.

Komisija je utvrdila strateške prioritete europske normizacije u područjima navedenima u nastavku u kojima namjerava zatražiti europske organizacije za normizaciju da razviju norme. Ta su područja izravno povezana sa sljedećim prioritetima Komisije: povezano jedinstveno digitalno tržište; otporna energetska unija s naprednom klimatskom politikom; snažnije i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima.

U povezanom jedinstvenom digitalnom tržištu predloženim se mjerama nastoji poboljšati upotreba digitalnih tehnologija i internetskih usluga kojima su obuhvaćeni različiti dijelovi gospodarstva i javnog sektora:

- informacijski sustavi za promet kojima se nastoji olakšati protok i upotreba informacija, kao i pristup informacijama povezanim s prometom kako bi se poboljšala učinkovitost i smanjili troškovi prometnih djelatnosti,
- zajedničko okruženje za razmjenu informacija za nadzor pomorskog dobra EU-a kojim se nastoji poboljšati automatska razmjena informacija među nacionalnim tijelima za pomorski nadzor, uključujući obranu,

- sustavi označivanja i obilježavanja pogodni za e-trgovinu,
- punjači za mobilne telefone i druge prijenosne uređaje,
- e-zdravstvo za pružanje podrške pacijentima u ostvarivanju njihovih prava u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi,
- usluga određivanja vremena u okviru programa Galileo i usluga uspostavljanja povratne veze u okviru sustava za traganje i spašavanje programa Galileo kojima se komponentama korisničkog prijamnika omogućava precizno određivanje vremena,
- potvrđivanje lokacije s pomoću programa Galileo,
- dostupnost *web*-mjesta tijela javnog sektora,
- pristup podacima u vozilu.

Budući da se odnose na otpornu energetsku uniju s naprednom klimatskom politikom, predloženim se mjerama nastoje kombinirati naše infrastrukture, diversificirati naši izvori energije, smanjiti potrošnja energije i poticati klimatski prihvatljive tehnologije:

- omogućavajući širu upotrebu alternativnih, klimatski prihvatljivih tehnologija,
- zelena infrastruktura kojom se nastoji podržati javna nabava i općenito poticati tržište u tom području,
- ekološki dizajn slavina, proizvoda za tuširanje, televizora, pametnih uređaja, alatnih strojeva, opreme za zavarivanje te energetsko označivanje,
- uspostava infrastrukture za alternativna goriva i pojednostavljinje korisničkih informacija o usklađenosti vozila s gorivima ili o punionicama za električna vozila,
- praćenje emisija žive i formaldehida.

Kao podrška snažnjem i pravednjem unutarnjem tržištu s jačim industrijskim temeljima Komisija predlaže nekoliko mjera kojima se povećavaju zahtjevi u pogledu sigurnosti i interoperabilnosti potrebnii radi uspostave unutarnjeg tržišta proizvoda i održavanja vrlo uspješne industrijske baze u Europi:

- plastična ambalaža koja se može kompostirati kod kuće,
- tehnika modeliranja može se koristiti za ocjenu kvalitete zraka,
- metodologija utvrđivanja izvora i kvantifikacije onečišćenja zraka,
- bolja sigurnost i usklađenost softverski definiranih radijskih prijamnika,
- osobna zaštitna oprema (zaštitna odjeća),
- žičare,
- aparati na plinovita goriva,
- proizvodi široke potrošnje obuhvaćeni Direktivom o općoj sigurnosti proizvoda (npr. svijeće, roštilji, dječja obuća i kolica),
- interoperabilnost sustava za upravljanje predmetima namijenjenih pružanju podrške u izvansudskom (alternativnom) rješavanju sporova,
- materijali i predmeti koji dolaze u dodir s hranom,
- građevni proizvodi i uvođenje pragova/razreda svojstava građevnih proizvoda,
- tehničke specifikacije za interoperabilnost željezničkog prometa.

4. UKLJUČIVOST

U posljednje je dvije godine učinjeno mnogo kako bi se omogućilo malim i srednjim poduzećima te društvenim akterima da uspješno sudjeluju u normizacijskim

aktivnostima. U skladu s odredbama Uredbe o financiranju europskih organizacija interesnih skupina⁸, Komisija je, nakon otvorenih poziva na podnošenje prijedloga, formalizirala partnerstva s organizacijama iz Priloga III. (SBS⁹, ANEC¹⁰, ECOS¹¹ i ETUC¹², koje zastupaju mala i srednja poduzeća, potrošače, radnike i ekološke interese u normizaciji) postižući dosljednost i stabilnost u pogledu financiranja i upravljanja, kao i trajnost zastupanja interesa dionika u četiri područja utvrđena Uredbom.

Kao što se pokazalo neovisnom revizijom, još uvijek postoje izazovi koje je potrebno riješiti kako bi se osiguralo odgovarajuće sudjelovanje organizacija iz Priloga III. Prvo, organizacije iz Priloga III. i njihova uloga u europskom normizacijskom sustavu nisu dovoljno poznate i priznate. Drugo, organizacije interesnih skupina još uvijek imaju problema s pristupom relevantnim dokumentima potrebnima za obavljanje tehničkih poslova. Treće, suradnja s nacionalnim tijelima za normizaciju nije uvijek dovoljna kako bi im se zajamčila korisna podrška. Četvrto, organizacijama iz Priloga III. još uvijek nisu dovoljno poznati različiti radni postupci raznih radnih skupina, što često povećava nepotrebno administrativno opterećenje tehničkih poslova.

Komisija će 2016. pomno pratiti daljnji napredak provedbe odredaba Uredbe i nastojanja za povećanje uključivosti europskog normizacijskog sustava.

Komisija poziva europske organizacije za normizaciju, nacionalna tijela za normizaciju i organizacije interesnih skupina iz Priloga III. da poduzmu mjere za rješavanje navedenih izazova i daljnje produbljivanje njihove suradnje. Štoviše, Komisija poziva europske organizacije za normizaciju da i dalje te još više pomažu organizacijama iz Priloga III. u njihovu radu prilagođavajući interna pravila i postupke, osobito kako je preporučeno neovisnom revizijom, posvećujući posebnu pozornost radu koji se obavlja na međunarodnoj razini.

5. MEĐUNARODNA SURADNJA

Komisija poziva europske organizacije za normizaciju da i dalje zajednički promiču međunarodne i europske norme u onim regijama svijeta u kojima europska industrija može imati koristi od čvršćih normizacijskih veza i lakšeg pristupa tržištu.

Isto tako, radi postizanja bolje prihvaćenosti europskih inicijativa na međunarodnoj razini, europski normizacijski sustav treba biti jedinstven u odgovarajućim tijelima.

Komisija će i dalje održavati dijaloge s trećim zemljama o raznim postojećim politikama, provoditi aktivnosti transparentnosti i jačanja svijesti (upućeni stručnjak za europsku normizaciju u Indiji (SESEI), upućeni stručnjak za europsku normizaciju u Kini (SESEC) ili platforma Kine i Europe za informiranje o normizaciji (CESIP)) za koje je nužna podrška europskih organizacija za normizaciju (vidjeti godišnja bespovratna sredstva za operativne troškove).

Mjerilo zajedničkog rada trenutačna je suradnja i razmjena informacija u odnosu na Sjedinjene Američke Države.

⁸ Članci 16. i 17. Uredbe (EU) br. 1025/2012, Prilog III. Uredbi (EU) br. 1025/2012.

⁹ Norme za mala poduzeća <http://sbs-sme.eu/>

¹⁰ Glas europskih potrošača pri standardizaciji <http://www.anec.eu/anec.asp>

¹¹ Europska ekološka građanska organizacija za normizaciju <http://ecostandard.org/>

¹² Europska konfederacija sindikata <http://www.etuc.org/>

Komisija, koja već tehnički pridonosi međunarodnom radu na normizaciji, očekuje da će biti više uključena u europsku i međunarodnu normizaciju i da će ostvariti puni potencijal svojeg postojećeg službenog statusa promatrača kako bi poboljšala provedbu svoje obveze davanja prednosti međunarodnim normama.

6. PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA I ISTRAŽIVAČKE TEME

6.1. Prava intelektualnog vlasništva u okviru normizacije

Iako su u osnovi različiti, prava intelektualnog vlasništva i normizacija usko su povezani. Vlasništvo, patenti, autorska prava i povezane politike prava intelektualnog vlasništva imaju sve važniju ulogu u normizaciji. To je vidljivo u području IKT-a, ali se može odraziti i na druge sektore jer na njih utječu modaliteti interoperabilnosti. U tom kontekstu posebno će patenti imati sve veću ulogu u svim područjima u kojima će rješenja koja se mogu patentirati znatno pridonijeti normama.

U predmetu C-170/13¹³ Sud Europske unije uglavnom utvrđuje postupak, uz obvezne korake za svaku stranku (nositelja patenta i provoditelja) za podnošenje zahtjeva za prestanak povrede ili sprečavanje povrede.

Nositelj nužnog patenta s obzirom na normu (SEP) mora (prije podnošenja zahtjeva za prestanak povrede):

- najprije opomenuti navodnog počinitelja povrede u odnosu na povredu koja mu se stavlja na teret navodeći taj patent i precizirajući način na koji je on povrijeden i
- potom, nakon što navodni počinitelj povrede izrazi želju sklopiti ugovor o licenciji po „poštenim, razumnim i nediskriminirajućim” uvjetima (FRAND), tom počinitelju povrede treba dostaviti konkretnu i pisanu ponudu za sklapanje ugovora o licenciji po navedenim uvjetima, navodeći osobito naknadu i način njezina izračuna.

Kao odgovor na ponudu nositelja SEP-a po uvjetima FRAND, kako bi se uspješno obranio od povrede navodni počinitelj povrede treba s dužnom pažnjom odgovoriti na tu ponudu, sukladno poslovnim običajima priznatima u tom području i u dobroj vjeri, što treba odrediti na temelju objektivnih elemenata i što osobito podrazumijeva da ne postoji taktičko odgađanje. Ako ne prihvati predloženu ponudu, navodni počinitelj mora dotičnom nositelju SEP-a u kratkom roku i pisanim putem podnijeti konkretnu protuponudu koja odgovara uvjetima FRAND.

Nadalje, u slučaju da se navodni počinitelj povrede koristi spoznajama SEP-a prije nego što se sklopi ugovor o licenciji, od trenutka odbijanja svoje protuponude on ima obvezu položiti odgovarajuće jamstvo sukladno poslovnim običajima priznatima u tom području, primjerice izdavanjem bankarske garancije ili polaganjem nužnih iznosa. Izračun tog jamstva mora, među ostalim, sadržavati broj prethodnih postupaka korištenja SEP-a, o čemu navodni počinitelj povrede mora predati obračun.

Uz to, ako se nakon protuponude navodnog počinitelja povrede ne postigne nikakav sporazum o detaljima uvjeta FRAND, stranke mogu sporazumno zahtijevati da iznos naknade odredi treća nezavisna osoba odlukom donesenom u kratkom roku.

---

¹³ Predmet C-170/13, zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. UFEU-a koji je podnio Landgericht Düsseldorf (Njemačka), na temelju odluke od 21. ožujka 2013., koju je Sud zaprimio 5. travnja 2013., u postupku Huawei Technologies Co. Ltd protiv ZTE Corp. i ZTE Deutschland GmbH.

Konačno, navodnom počinitelju povrede ne može se prigovoriti da istodobno s pregovorima o dodjeli licencije osporava valjanost tih patenata i/ili njihovu nužnost za normu u koju su uključeni i/ili njihovo stvarno korištenje, ili pak da zadrži pravo to činiti u budućnosti¹⁴.

Postoji konsenzus oko toga da će se povećavanjem transparentnosti i poboljšavanjem kvalitete izjava o patentima poboljšati i postojeći okvir.

Europske organizacije za normizaciju trebaju i dalje poboljšavati svoje politike prava intelektualnog vlasništva i postići pravednu ravnotežu između interesa vlasnika i korisnika tehnologije.

Moguće promjene okvira prava intelektualnog vlasništva potrebno je pažljivo proučiti i temeljito ispitati sa svim dionicima.

6.2. Obzor 2020. – Istraživanje i inovacije

Razvoj i provedba istraživačkih i inovacijskih planova, uključujući normizacijom, ključni su u rješavanju pitanja konkurentnosti. Programom Obzor 2020. pružit će se jaka potpora tržišnom prihvaćanju inovacija, posebno podržavanju normizacije istraživanjem i uklapanjem znanosti u norme. Normizacija predstavlja temeljni kanal za usvajanje rezultata istraživanja na tržištu i širenje inovacija, uključujući rezultate istraživanja iz dijela programa Obzor 2020. koji se odnosi na Euratom.

Europske organizacije za normizaciju trebaju na tehničkoj razini poticati i olakšavati odgovarajuću zastupljenost u normizacijskim aktivnostima pravnih subjekata koji sudjeluju u projektu povezanom s tim područjem i koji se financira sredstvima Unije u okviru višegodišnjeg okvirnog programa za aktivnosti u području istraživanja, inovacija i tehnološkog razvoja.

7. OPERATIVNI I FINANCIJSKI OKVIR

7.1. Nova metodologija za bespovratna sredstva za operativne troškove

Komisija je razvila metodologiju podjele proračuna između bespovratnih sredstava za operativne troškove i bespovratnih sredstava za djelovanje. Godišnji se proračun za europsku normizaciju namijenjen bespovratnim sredstvima za operativne troškove svakoj europskoj organizaciji za normizaciju raspodjeljuje na sljedeći način:

- Europskom odboru za normizaciju (CEN) pripada najviše 53,64 % godišnjeg proračuna namijenjenog bespovratnim sredstvima za operativne troškove,
- Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju (Cenelec) pripada najviše 9,23 % godišnjeg proračuna namijenjenog bespovratnim sredstvima za operativne troškove i
- Europskom institutu za telekomunikacijske norme (ETSI) pripada najviše 37,13 % godišnjeg proračuna namijenjenog bespovratnim sredstvima za operativne troškove.

7.2. Ocjena usklađenosti normi sa zakonodavstvom i politikama Unije

Komisija nastoji uskladiti zadaće i ojačati neovisnost stručnjaka čiji je posao ocjenjivanje usklađenosti traženih normizacijskih dokumenata sa zahtjevima Komisije (kao što su „savjetnici novog pristupa” kojima trenutno rukovode CEN i

¹⁴Navedeno se primjenjuje na povrede, a ne na postupke za naknadu štete / otvaranje računa.

CENELEC) kako bi omogućila kontinuiranu i dugoročnu dostupnost takve službe ocjenjivanja. Ispitat će se razni scenariji kako bi se pronašla optimalna rješenja za vođenje takve službe na temelju stvarnih potreba, uključujući neformalno *ad hoc* posredovanje.

7.3. Mandati koji su u tijeku

Komisija će provjeriti koji su od mandata izdanih prije stupanja na snagu Uredbe još valjani.

Komisija poziva europske organizacije za normizaciju da izvješćuju o trenutačnom radu u okviru mandata izdanih prije stupanja na snagu Uredbe. Komisija će odlučiti o tome koji bi od tih prekoračenih mandata trebao biti zadržan.